

توظيف الاسطورة في القصة العبرية القصيرة جدا

شيماء فاضل حمودي

جامعة بغداد / كلية اللغات / قسم اللغة العبرية

Shaimaa.alkhazali@icloud.com

(مُلخَصُ البَحْث)

الاسطورة : هي قصة مقدسة تتضمن موضوع الخلق وبداية الوجود وتعرف بانها العمل الخارج عن المألوف والخارق للعادات في صفات الانسان ، وهي تفسر اسرار الحياة والكون في اسلوب قصصي يدور حول التقاليد والعقائد الدينية والاجتماعية ، وتصف الاحداث المثيرة التي بلورت عملية الخلق ، والدور الذي قامت به مختلف الالهة والمخلوقات الاسطورية في هذه الاحداث. وتوظيف الاسطورة هو عملية مزج بين الماضي والحاضر ، ولما كان الادب العبري القديم قد نشأ في بيئة ازدهرت فيها تعدد الالهة وظهر فيها الشخصيات الانسانية من ارتقى الى درجة الالهية ونسبت اليه الاعمال التي لا تنسب الا الى الالهة فقد برز في العديد من قصص هذا الادب صورة الانسان الاسطوري او شبه الاسطوري الذي يحمل بعض الصفات الخارجة عن اطار البشر ، وهكذا استمد الادب العبري الحديث في تناوله لمفهوم الصراع الشيء الكثير من الاساطير والاعمال الخارقة للعادة التي ورد ذكرها في قصص العهد القديم وفي اساطير العالم القديم ايضا وتم مزجها في الاعمال الادبية وبلورتها بصورة فكرية جديدة ، ربما لم تكن موجودة في النصوص الاصلية.

كلمات مفتاحية : الاسطورة ، الادب العبري الحديث ، اليكس ابشطين.

שימוש המיתוס בסיפור העברי הקצר

שימאא פאדיל האמודיי

אוניברסיטת בגדד – פקולטת השפות

מחלקת השפה העברית

Shaimaa.alkhazali@icloud.com

תקציר

מיתוס: זהו סיפור קדוש הכולל את נושא היצירה ותחילת הקיום ומוגדר כיצירה מחוץ להרגלים המוכרים והיוצא דופן של מאפיינים אנושיים, הוא מסביר את רזי החיים והיקום בסגנון עלילתי הסובב מסורות ואמונות דתיות וחברתיות, ומתאר את האירועים המרגשים שגיבשו את תהליך היצירה ואת התפקיד שמילאו. אלים ויצורים מיתיים שונים באירועים אלה. והפעלת האגדה היא תהליך של ערבוב בין העבר להווה, וכשהספרות העברית הקדומה גדלה בסביבה בה פרח ריבוי האלים והופיעו בה דמויות אנושיות שעלו לדרגת האלוהות וייחסו לו את העבודות המיוחסות רק לאלים, דמות האדם הופיעה ברבים מהסיפורים אגדית או אגדית למחצה, הנושאת כמה תכונות מחוץ למסגרת של בני אדם, וכך הספרות העברית המודרנית בגישתה למושג הסכסוך נובעת אגדות רבות ויצירות פלאיות המוזכרות בסיפורי הברית הישנה ובמיתוסים של העולם העתיק והן היו מעורבות ביצירות ספרותיות והתגבשו עם בכפוף החדש אינטלקטואלי, אולי לא נכח הטקסטים המקוריים.

מילות מפתח : המיתוס , הספרות העברית החדשה , אלכס אפשטיין .

מבוא

השימוש הוא שלב מתקדם, בו המורשת מותקנת ונבנית מחדש, והיא קשורה למידת יכולתו של הכותב להתמודד עם מורשת בסגנון חדש, ולאפשרות להוריד רעיונות עכשוויים, מבלי לשנות זאת מהבנייה האגדית של הטקסט. והכותב אינו היסטוריון הדבק באירועים היסטוריים או אגדיים כמות שהם, אך באמצעות היצירות הספרותיות שלו הוא מבצע תהליך של שינוי, שינוי והתאמה לנקודה שאינה מרחיקה אותו מקווי המורשת והחוכמה הכללית שלו בהתחשב ברוחב הספרות העברית המודרנית ובתקופה של יותר משנתיים וחצי, כידוע כי ספרות זו הופיעה באירופה במחצית השנייה של המאה השמונה עשרה ולגיוון הצורות הספרותיות העבריות שעסקו ברעיונות המיתולוגיים הללו, מחקר זה יתמחה בסיפור העברי הקצר מאוד ובהעסקת האגדה בה מתוך באמצעות הפקותיו של הסופר "אלכס אפשטיין", שהוא אחד הבולטים שהעסיק מיתוסים והרס אותם

בסיפוריו הקצרים מאוד, דילג הסופר על תהליך זימון תעסוקה ספרותית בצורה משמעותית וזה מופיע באמצעות אישיותו, שחיה במצב של דעות קדומות בין מציאות ההווה לבין חוויות העבר, ויוצרת לסופר יש מידות וגישות דומות לדמויות מורשת או אגדיות שהוא לא סוט מהן, ולכן גורם לקורא להעריך את הדמות ולהזדהה איתה, אולי יותר מהדמות הראשית.

אגדה בספרות העברית

יציבותן של הקבוצות היהודיות במדינות אירופה והשפעתן על המחשבה האירופית ברנסנס, במיוחד בכל הנוגע להעלאת עניין האדם ולאישור חירותו ושוויונו עם אחרים והענקת כל זכויות וחובות, הביאו לשינוי ברעיון הסכסוך ואיתו דמותו של הגיבור היהודי השתנתה בכתבים העבריים, וכללה את הרומן העברי הראשון שהופיע בספר העברי. העידן המודרני בשנת 1852 ברוסיה, שהוא הרומן "אהבת ציון" מאת הסופר אברהם מאפו (1808-1867), ארמון חדש לרעיון הסכסוך, והוצג לדמותו של הגיבור העברי שהושפע ממיתוסים של הברית הישנה והמיתוסים היוונים השנייה. לכן זה היה רומן היסטורי שעסק בעידן של היסטוריה יהודית קדומה, וכמה מבקרים ציינו כי מאפו שלח שוב את הרומן שלו את החיים האלה בסיפור העברי, שהתפורר ונעלם מקיומו מאז סוף התקופה של הברית הישנה (عبد المعطي، ص ٥٢٠ Sharawi, p 520)

לאחר הוועידה הציונית הראשונה בבאזל בשנת 1897, ההיסטוריה היהודית המודרנית נכנסה לתור חדש, שהיה אמור לפעול לעקירת מספר היהודים הגדול ביותר בעולם לפלסטינה, שנבחרה כמקום בו המדינה היהודית הצפויה תחזיק קבוצות של יהודים לארץ ישראל מאז תחילת המאה העשרים, צעד המפריד בין שני שלבים של שלבים של ספרות עברית מודרנית: השלב הראשון, המכונה שלב חיסקלה, שקם מאז אמצע המאה השמונה עשרה, במהלכו הופיע הרומן הראשון הידוע בספרות העברית המודרנית, שהוא "לאהוב את ציון", ואת השלב הבא המכונה שלב הביולוגיה הלאומית, המתחיל ב 1881 ו שאי כינוס הקונגרס הציוני הראשון מסתיים הכרזה בשלב זה של הקמתה של מדינת ישראל בשנת 1948 בדה בספרות עברית מה שמכונה המדינה המודרנית בנימוס (تيايبية، توظيف التراث، ص ٤٢ Tiyabia, p.42)

המיתוס האגדי מהווה את המסגרת החיצונית של הרומן, שם הסופר חזר לסיפור איוב כפי שנכתב בברית הישנה, המגיע בפרטים שהונחו על ידי הבלוג שלו לאגדה הטרגית המשולבת, אף על פי שגיבורו אינו זהה לגיבורי היוונים, אך הוא

גיבור חולה שהשיג את מעמדו בזכות איתנותו האיתנה אל מול מזלו ומול מצוקה. הוא נחשף מבלי לאבד אמון בעצמו ובאדונו, והרומן הוא התגלמות של האווירה הציבורית המתסכלת בה התגוררו יהודים רבים שעלו לארץ ישראל בראשית המאה העשרים.

היה צפוי כי הקמת ישראל תוביל להיעלמות הבעיות החומריות והפסיכולוגיות עליהן דיברו היהודים רבות במהלך פיזורן במדינות העולם. בשנים הראשונות של השנים הראשונות, הספרות העברית דאגה באמת לחיים, לבעיות חברתיות וכלכליות שנבעו בעיקר מקשיי ההסתגלות למציאות החדשה במדינה, ובמיוחד עם בוא ילדי העלייה העצומה מארצות ערב ואסלאם, בעיקר בשל נטיותיהם האינטלקטואליות והמורשת התרבותית המזרחית, ומנהגיהם השונים מאלו של יהודי המערב. העבודות הבדיוניות והבדיוניות התמקדו גם בבעיות של התאמת מהגרים אלה וחתנם בחברה הישראלית הצומחת. לכן באותה תקופה הוא נעלם מהקריינות העברית, הגיבור הצינוני החיובי שהוחלף על ידי הגיבור המובס שלא הצליח להשיג את אושרו בחברה זו ומצא את הפיתרון לבעיה הפסיכולוגית והחברתית שנעקרה בחו"ל.

רבים מהרומנים מאותה תקופה סגרו את גיבוריהם בכיסוי מיתי חיצוני השונה מהכיסוי האגדי שיצר את הרקע לגיבורי התקופות הקודמות, שהתבססו על מיתוסים או סיפורי עם שהוזכרו בברית הישנה. הגיבור בסיפור העברי מסוף שנות השישים ואילך הוא דמות מודרנית של הגיבור היווני הקדום, אך אינו דומה לו באומץ לב אלא הוא דימוי מעוות ממנו ורק נושא רצון לשנות את עמדתו אך אינו מקשר זאת למעשה עם יצירה, כלומר הוא לווה מהגיבור היווני העתיק את המתרחש רק בתוכו. של רצונות ושאיפות, אך אל תתאמצו לתרגם את הרצונות והשאיפות הללו לצעדים מעשיים.

שימוש האגדה בספרות העברית החדשה

המיתוס היווני השפיע רבות על הספרות העברית בכלל ועל הסיפור העברי הקצר - בפרט - למרות היוצרים בישראל היו בעלי שפע רב של הפקות ספרותיות, היסטוריות ואגדיות מהתרבות שלהם, אך הם - כפי שנתפסו על ידי "קלינדה אברמסון (Glenda Abramson, Hellenise, p.239) - " - נטו לקחת ממקורות חיצוניים כמו מיתוסים יוונים, מתוך אמונה שעדיף שהתוצר הספרותי שלהם לא יגביל אותו למורשת יהודית ומסורות יהודיות בלבד, אך יש צורך ללכת למודלים גלובליים, ולצאת ממסגרת המודלים הדתיים והתנ"כיים בלבד, בניסיון למרוד

באידיאולוגיה אתה חושב שפנייה למקורות לא יהודיים היא בגידה בתרבות היהודית
" (*).

בין הכותבים הישראלים שהצליחו לערבב את הצירים והאלמנטים של
המיתולוגיה היוונית והשפעות ואידיאולוגיות יהודיים וישראלים עכשוויים הוא
המחזאי: "נסים אלוני" ⁽¹⁾ שם הצליח לערבב מיתוסים ישראליים מקומיים וכמה
מיתוסים של הים התיכון דרך נקודת מבט תיאטרלית (Yaffa Weisman, nessim)
(aloni's heroines, p. 102).

לא רק "נסים אלוני" הוא הסופר הישראלי היחיד שהעסיק את המיתוס האירופי
הקלאסי ואת המקורות הלא-יהודיים בספרות העברית, שכן "יהושע סובול" ⁽²⁾ "
הרויח מבניית המיתוס של "אורסטס" בטריילוגיה שלו בית קפלן "ימי ביתו של קפלן"
ולקח גם כמה משוררים מיתוסים ישראליים היווני הסופר להם בנוסף למקורות
שלהם (Glenda Abramson, Hellenise, p.324 ³²⁴ ص ٣٢٤ ابرامسون ،) ،
ובעיקר "אהרן שבתאי" ⁽³⁾ ,הרולד שימל ⁽⁴⁾ , הם משוררים יותר מושפעים קלסיים, שם
הם בעבודתם לכלול תרגומים של שירה יווני עתיק, אחרי הטקסטים שהיו
מיתולוגיה קלסית שדה נמצא עם רובה לרוב הישראלים (Arcy on Katarina) ,
Marciniak , כמו גם משוררים כמו: לאה גולדברג ⁽⁵⁾ : יהודה " עמיחי ⁽⁶⁾ , "נתן
יונתן" ⁽⁷⁾ " , וחיים גורי ⁽⁸⁾ "

* - אצטדיון מתמחה, בלימודי עברית ויהדות באוניברסיטת אוקספורד, והעורך הראשי של כתב העת
החדש למדעי היהדות, יליד יוהנסבורג, דרום אפריקה, השיג תואר דוקטור מאוניברסיטת ויטוואטסון, יש
הרבה ספרות על אידיאולוגיה בישראל המודרנית, וכתובה ערבית במלחמת העולם. הראשון הוא
אנציקלופדיה של התרבות היהודית המודרנית, 001 סיפורי הקצרים העבריים של אוקספורד
<http://www.st.ox.ac.uk/people/fellow/professor-glenda-shramon> (16/4/2017.PM 12:58) .

¹ - מחזאי ובמאי ישראלי, יליד תל אביב, החל את הקריירה האמנותית שלו בשנת 1949
כשפרסם כמה מסיפוריו הקצרים בעיתונות וכתבי - עת:

http://dramaisrael.org/en/playwright/aloni_nisim (16/1/2017 1:13 PM

¹ - סופר ומחזאי ישראלי נולד באוגוסט 1939 בפולין, ועלה לישראל בשנת 1934, למד
פילוסופיה באוניברסיטת סורבון בפריז קיבל דיפלומה בפילוסופיה, כמו גם לימד
באוניברסיטת תל אביב ומנהל של תיאטרון העירוני ומאוהב בה, ומחזותיו הוצגו בכל
רחבי אירופה ארצות הברית היא שער השקט,

immy Hi girl / f40 / elhohrew les . tinux # i8 pm

² - משורר ישראלי, מרצה ומתרגם לשפה היוונית הקדומה. נולד בתל אביב, למד פילוסופיה יוונית
באוניברסיטה העברית בירושלים לאחר שסיים את שירותו הצבאי, הוא בעל תואר דוקטור מאוניברסיטת
סורבון, ובתחילת שנות התשעים של המאה הקודמת, ערך את תגובות רבות אחרי פרסומו רת קובץ
שיריו "זיוה" שתאר את יחסיו המיניים עם הבימאית זיוה פוסטק... ראה:

<https://www.madarcenter.org/%D9%85%D9%88>

³ - משורר ומתרגם, נולד בשנת 1930 בניו ג'רזי בארצות הברית, ועלה לישראל בשנת 1962, הוא גר
בירושלים ומלמד ספרות אנגלית ואמריקאית באוניברסיטת עברית בירושלים, ואוניברסיטת חיפה ראה:

<https://library.osu.edu/projects/hebrew-lexicon/00772.php>

⁰ - המשוררת ההכי מפורסמת בתולדות הספרות העברית החדשה, ומתרגמת, ומבקרת ספרותית נולדה
בקניגסברג "פרוסיה המזרחית" ב 1911, בעלת תואר דוקטור בשפות שמיות מאוניברסיטת בון:

<https://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=7078>

ראוי לציין לגבי תחום הסיפור הקצר מאוד בישראל שהסופר הראשון של הז'אנר הבדיוני הזה הוא הסופר גרשון שופמן ונחשב לאחד הסופרים הישראלים המפורסמים ביותר במאה העשרים שהתמחה בכתיבת סיפורים קצרים וסיפורים קצרים מאוד, שם המשיך לפרסם את סיפוריו הקצרים מאוד עד מותו הוא נחשב לחלוץ הסיפור הקצר מאוד בישראל, וזכה בפרסים רבים בתחום הספרות, ביניהם פרס ישראל בשנת 1957 (The Jewish Week), והראשון שהצליח להחזיר את הניצוץ לז'אנר ספרותי זה אחריו היה הסופר יוסל בירשטיין ([http://www.thejewishweek.com/arts/book/less more alex epitein](http://www.thejewishweek.com/arts/book/less_more_alex_epitein)) (627), "שאסף את סיפוריו הקצרים מאוד בשני כרכים, היינו כתם של שקט" בשנת 1986, וסיפורים רוקדים ברחובות שנה ב-2000 (Ali Mohammed Rasheed. "I loved you to break. Арабистика Евразиир. 58).

באשר לתחום הסיפור הקצר בספרות עכשווית, הסופר אלכס אפשטיין הוא האדם הבולט ביותר שהעסיק מיתוסים וגיבורים יוונים באמצעות סיפוריו הקצרים מאוד. העבר יוצר ממדים וגישות דומים לאלה של אישים מסורתיים או אגדיים שאינם חורגים ממנה כך שגורם לקורא להעריך את האהדה ולאהדה אותה אולי יותר מהדמות הראשית.

הסופר אלכס אפשטיין

אלכס אפשטיין נולד בלנינגרד ב-19 שנים, עלה לישראל בשנת 7, ואלכס אפשטיין מספר על הפעם הראשונה שראה את ישראל: כשהגענו לארץ, לא ידעתי שזה מקום שגרים בו יהודים, וכשירדנו מהמטוס, וראיתי עצי דקל בפעם הראשונה בחיי וחשבתי שהלכנו לאפריקה, הסצינה סביבנו הייתה סוג של אגדה. " הוא גר עם אשתו ולומד כתיבה יוצרת בתל אביב, ועובד כמתכנת בהיי-טק, הכתיבה לא הייתה אחת משאיפותיו עד גיל ההתבגרות, ולכן הוא לא פרסם אף אחת

¹ - משורר ישראלי, נולד בגרמניה בשנת 1924 עלה לישראל בשנת 1935 ומת בשנת 2000, זכה בפרס ביאליק בשנת 1976 ופרס ישראל לשירה העברית בשנת 1982, ונחשב המשורר המפורסם במאה העשרים, ושיריו תורגמו ליותר לארבעים שפות.

www.foundation seems and poetspoeticilebudicum

² - משורר ישראלי, נולד ב-1923 באוקראינה, ועלה לפלסטין עם משפחתו בשנת 1925, הוא קיבל את האישורים בעידן של ספרות וספרות השוואתית מהאוניברסיטה עברית בירושלים, ובתל אביב ואוניברסיטת אוקספורד, אחד המורים כתיבה יוצרת הבולט בישראל.

https://en.wikipedia.org/wiki/Naw_Yealan_Wake 161 2013, 184

³ - משורר, עיתונאי וקולנוען, משורר דור פלמ"ח, יליד תל אביב בשנת 1923. הוא למד ספרות עברית, אמנות ותרבות צרפתית באוניברסיטה העברית לאמנות, ולמד ספרות צרפתית באוניברסיטת סורבון בפריס, ונראה כי פרסם את מאמריו בעיתונים בשנת 1944, הוא קיבל את פרסו כספים לספרות בשנת 1974:

<https://itury.wallprololshry1.exicon>

מיצירותיו עד תחילת גיל עשרים, ועד אז הפקתו הייתה שירה ולא פרוזה, וכשהגיע לשלישית בן העשרים החזיק עמו הוצאת ספרים זמורה ביתן", חוזה לשיתוף פעולה ביניהם, ומאז פרסם את יצירותיו הספרותיות בין רומנים לאוספים אנקדוטליים (Rasheed , p.89)

אלכס אפשטיין כתב את "עשרה ספרים הכוללים ספר ילדים, וספר שירה שכותרתו כותב לינינגרד ושירים אחרים" שיצא לאור ב 1992 ובשנת 1994 פרסם אוסף סיפורים אנקדוטליים על מלחמה, שכותרתו הכלב שדבר, ובשנת 1997 פרסם ספר אנימציה מאויר לילדים שכותרתו סיפור על נמרודון בשנת 1999, הוא כתב אוסף של סיפורים קצרים זכאי אהובתו של מטפס ההרים "ובשנת 2000 כתב סיפור זכאי הגיבורים הצהובים", ובאותה שנה, הוציא רומן מילון מהפך, ובשנת 2001 הרומן אודיסיאה הנפיקה, "ומתכוני חלומות שהנפיק ב 2002, ולאחר מכן שוחרר לאחר ארבעה סיפורים קצרים קצר מדי לכחול אין דרום ב 2005, ואת קיצורי דרך הביתה 2010 ו לקסם הבא אזדקק לכנפיים 2012 ו מחשב אהבה מחדש בשנת 2013, ובאותה השנה הוציאה רומן קצר זכאי משיח בתוך בקבוק) [http://www.thejewishweek.com/arts/book/less more alex](http://www.thejewishweek.com/arts/book/less_more_alex) (epitein 627

אנו מציינים דרך התוצר הספרותי הנזכר שלו כי יש מקום רב לסיפור הקצר מאוד – כטקסטים מרכזיים בפיקדונו, והוא נחשב לחלוץ בסיפור הקצר מאוד – הידוע בספרות העכשווית בישראל בשם הסיפור הקצר ועל ההתעניינות הרבה שלו בז'אנר ספרותי זה אומר "אלכס איינשטיין.

לקח לי הרבה זמן למצוא את הקול האמיתי, ומצאתי אותו בסיפור הקצר מאוד שנכתב במילים המעטות ביותר, וזה עבד, לפחות בשבילי(יפה בנימיני (ואחרים), עמ' 45 , Yafa Benjamini et al 45 , p. 45).

קרה, "אלכס אפשטיין" ב 2003, ראש פרס הממשלה של הסופרים העברים, ובשנת 2007 השתתף בתכנית הכתיבה הבינלאומית באונ' "איווית", ועבד 2010 על העבודה בתור תושב פקיד באונ' דנבר, "ובשנת 2012 פורסם בעמוד המיוחד באתר ברשת חברת "פייסבוק" חברתית של הקבוצה האנקדוטלית "לקסם הבא, אצטדק לכנפיים", הכוללת שמונים ושמונה סיפורים קצרים מאוד, ואז הונפקה גרסת נייר של מאה ואחת עשרה סיפורים (שם , עמ' 47) במיוחד במדיה החברתית, ולכן הוא ממשיך לפרסם מחדש את סיפוריו בפרופיל שלו כל יום אני מנסה לעודד את העוקבים שלי לקרוא בכל פעם ובכל מקום.

כאשר בוחנים את התוצר הספרותי של אלכס אפשטיין, ניתן לראות בבירור שהוא הושפע עמוקות מהמורשת היוונית, ומהשימוש שלו באגדות ברבים מסיפוריו הקצרים מאוד. רק פוסטרים ביצירתיות הבדיונית שלו, אך זהו עמוד תווך חיוני להשגת החוויה שלו עצמו, שכן הוא השתמש במערכת של סמלים ודמויות מורשת שדרכם הוא ניסה לספק לקורא תמונה שלמה על מצבו העכשווי וחברתו, ותבוסותיו של האדם בן זמנו, שבירותיו, סתירותיו והתחלה ממנה. לשאת את המצב הנוכחי בקונוטציות הקודמות שלו.

בראיון ל"אלכס אפשטיין" הוא נשאל האם הוא רואה עצמו סופר מודרניסטי למרות סיפוריו המופיעים כחוויות אינטלקטואליות, דרכם הוא מזמן תקופות שונות כמו זימונו למיתוסים קלאסיים, ענה:

הסיפורים שלי שאני כותב הם סיפורים מודרניסטיים שנכתבו במאה העשרים ואחת, והם מספרים כמה טקסטים ואירועים מהמאות התשע עשרה והעשרים, כמו גם מימי הביניים והמיתולוגיה היוונית. עבורי כמי שנולד במדינה אחרת והגיע לארץ, הרעיון המרכזי כאן הוא בית, וכמה אנחנו צריכים לסבול כדי לחזור אליו, והרעיון הזה הגיע בבירור באודיסיאה, והסיפור האגדי קשור לסוגיית ישראל כמולדת העם היהודי (יוסף אורן, עמ' 133 133 Yousif Aron, p. 133).

האגדה של סיזיפוס:

במיתולוגיה היוונית נאמר כי החופש הוא שמירת האלים, והחופשיים ומי שחיפש חופש לא היה שום דרך להשיג אותו מלבד עימות האלים, העימות הזה שעלה להם מחיר גבוה. סיזיפוס מרד באלוהים הראשי, זאוס, בגלל עריצותו ויהירותו. סיזיפוס ידע כי זאוס חטף את בתו של אל הנהר, וכאשר אל הנהר השקה את חוות סיזיפוס למרות צערו ואמו איבדה את בתו, סיזיפוס חשף סודות האלים גמלו אותו, ולכן שלח את זאוס, אל המוות, לחסל את סיזיפוס. (The Official site for the Institute for the translation of Hebrew Literature)

. סיזיפוס הצליח להונות את אל המוות, וכבל אותו בשרשראות וגבהים (Bar net Adom with interview Borges) "עד מהרה הגיעו אלוהי ההצלה לאל המוות והצילו אותו מסיזיפוס והגלו אותו לתחום המתים והחושך. ואז סיזיפוס ביקש את שחרורו ללכת לאשתו, ולכן" האדיס, אל העולם התחתון, איפשר לו ללכת בתנאי שיחזור אליו שוב, אך סיזיפוס השתוקק לחיים עלי אדמות ולא קיים את הבטחתו לחזור ולכן הוגלה לתחום המתים, והוא נידון לעונש נצחי, בלי סוף על ידי נשיאת

סלע לראש ההר כדי להטיל אותו לרגל, ולכן הוא חוזר לשאת אותו שוב, וכן הלאה ללא הגבלת זמן אז סייזיפוס הפך לסמל לאכזבה וייסורים נצחיים (رشيد ، الام الطفولة ، ص 89٨٩ Rasheed).

אגדת "סייזיפוס" הייתה ועודנה אחד המקורות מעוררי ההשראה של סופרים קדומים ועכשוויים והגיבור "סייזיפוס" היה בין הדמויות האגדיות המאושרות ביותר שהעסיקו בספרות בת זמננו, בשל העובדה שהוא מסמל ייסורים נצחיים, והמאבק הנואש של האדם להגיע לשיא רצונותיו, על אף ידיעתו כי החיים מודעים, אך הם נמשכים עד הסוף (فريد نعمة، الأوديسة ماثر أوديسوس، Farid Nema).

הסופר אלכס אפשטיין השתמש באגדת "סייזיפוס" דרך הסיפור הקצר מאוד בסיפור שנקרא סייזיפוס מנסה להתאבד בידה אלכס אפשטיין .

"כמו בפעם הקודמת, הסלע שהתגלגל במורד ההר נעצר בדיוק באמצע הדרך." (אלכס אפשטיין, לקסם הבא אזדקק לכנפיים, ע' 13 Elox Epstein , For beauty I need wings, p. 13)

הסופר מתחיל את סיפורו בספר ליבשת, שהסיפור שלו הוא רק המשך של סיפור ישן שטרם התחיל. התחלת הסיפור מסבירה גם שהקורא כבר מכיר את הגיבור סייזיפוס. הציפורן מתרוממת עד נקודת הסלע לקרקעית ההר, לא להפך, בעוד שבאגדה המקורית היה עליו לגלגל אותה קודם כלפי מעלה ואז להוריד אותו ואז להחזיר אותו שוב ושוב. הסיבה הראשונה שהאלים הענישו את סייזיפוס הייתה תוצאה של הרגלו אליהם ולא ויתר.

הסלע כאן הוא סמל של ייסורים נצחיים וחסרי תועלת, ולכן הוא מנסה "סיסיף להפשיל אותו ולהיפטר ממנו לנצח, אבל הוא גילה בסופו של דבר שמי ששולט בעניין זה לא הוא, אלא הסלע שיש לו יד בפעולה, אז אנחנו מוצאים את זה נעצר באמצע הדרך למרגלות ההר, מפר את החוקים היגיון וכוח המשיכה, הסלע בסיפור אינו סלע רגיל אלא הוא בעל אישיות עצמאית שמתחברת לדמותו של "סייזיפוס", הוא נידון גם הוא לעלות ולפול לנצח את הגורל האינסופי, ואולי הסלע שנעצר באמצע הדרך לכיוון רגלי ההר הוא סמל לרצון שהסלע ייפטר מעצמו גם הוא מהסחרור העיוור הזה שנידון למאסר עמה בפנים(خليل تادرس ، ص ١٤٥ Khalil tadris, p. 145).

הכותב משלים את סיפורו "בשמים, כמו להדגיש את בעלי התצלום, חגה להקת עורבים"(שם, עמ' 14-14 . ibid)

באשר להר – זהו סמל לכלא האינסופי בו נכלא "סיזיפוס", וכאן חוזר הנושא של "הנטייה לשחרור" שאנו מוצאים ברבים מסיפוריו של אלכס אפשטיין. עליון, על המוות ועל המשטר הדוחה את כל מה שאינו עולה בקנה אחד עם רצונותיו וצרכיו, ומי שמוכן תמיד לברוח ולשחרר לעולם טוב יותר.

בסיפור, המספר דורש נחיל עורבים המסתובב בשמיים כדי להשלים את חיוניות הדימוי, כיצד יכולים העורבים לבטא את חיוניות הדימוי או הדופק שלה בחיים, והתפרסם בזכות מבשלת הרעב של הפסימיות וההרס. א.

"אלכס אפשטיין בחר את הציפור העורבת דווקא מכיוון שהיה סימן סימן רע, סמל לחורבה, פרידה ומוות, כאילו רצה ליידע את הקורא בעקיפין שגיבור הסיפור יתאבד בסופו של דבר ושאין לו שום סיכוי להפוך את החלטתו להתאבד, והעורבים שטפו מעל ראשו מסתובבים ורוקדים. סביבו והיא מאושרת במוותו, באימפוטנציה ובכישלון שלו, והסיבה לאושר זה עשויה להיות התקווה שהתאבדות היא כמו חיים חדשים עבור אדם בו הוא מוצא את מה שלא יכול היה לחדש בחייו, שם הוא חופשי יותר, ומוצא מציאות ששונה לחלוטין מהמציאות שחיה לפני מותו" (שם, עמ' 14 – ibid . p. 14)

לגבי סצנת העורבים שעפים מעל ראשו של סיזיפוס, ניתן לומר כי הסופר אלכס אפשטיין קיבל השראה מתמונה זו מציור של האמן ההולנדי קורנליס ואן הארלם*. "מתאר את סיזיפוס" חשוף חזה עם סלע גדול מעל ראשו עומד עורב. בסיפור אחר שכותרתו (أميرة بت علي بن عبد الله، ص ١٢٣ Amirah Bint Ali bin (Abdullah , p. 123

סיזיפוס כותב ביומנו: "הסופר אומר" מילא אני, כך נגזר עלי, אבל את הסלע איני מבין. (שם, עמ' 15 – 15 ibid , p. 15)

הכותב מדמיין, דרך כותרת הסיפור, ש"סיזיפוס" כותב את זיכרונותיו, וכאשר אדם מחליט לכתוב את זיכרונותיו, הוא עבר מסע חיים ארוך וחוויות מרגשות, ולכן הוא כותב אותו ברצון להיזכר ולהקליט את העבר עם כל חוויותיו וחוויותיו, וגיבור הסיפור כאן הוא סיריל אלא אם כן הדבר הטבעי הוא מה שייכתב. עליו בזיכרונותיו "עונש נצחי", אשר על ידי האלים העריכו לשאת את הסלע מעלה ומטה ללא שום תוצאה או תועלת מאחוריו.

* - קולין הנרי ווילסון (באנגלית: Colin Henry Wilson; 26 ביוני 1931 - 5 בדצמבר 2013) הוא סופר אנגלי יליד לסטר, אנגליה.

<https://ar.wikipedia.org/wiki/%D9%83%>

אלכס אפשטיין מתחיל את הסיפור בכניעתו של סזיפוס וקבלת העניין, מצבו אומר, נחא, זה ייעודי, וזה מה שכתבתי כדי לחיות עליו, אבל הוא בכל זאת אומר שהוא עדיין לא יכול להבין מדוע צרה זו נכתבה עליו מלכתחילה! מדוע הוא כתב את זה – הוא נושא את הכבוד הנוראה הזו על כתפיו ומעלה אותו להר, אך למרות כל השאלות הללו, ניתן לומר שהגיבור בסופו של דבר נכנע לעניין ומחליט לקבל את העבר ולהתפייס איתו למרות כל מה שקרה ולמרות אכזריותו ומרירותו, הגיבור נמצא כאן הוא עשה, כמו שאומר אלברט קאמי, בספרו אגדת סזיפוס:

"אבל סזיפוס מלמד אותנו את האמון העליון הדוחה את האלים ומעלה סלעים. הוא גם מאמין שהכל טוב, שכן העולם הזה שהוקרב ללא אדון לא נראה סטרילי וחסר חשיבות. עצמו מהווה עולם, והמאבק בפני עצמו להשגת הפסגות מספיק בכדי למלא את לב האדם, וצריך לדמיין סזיפוס שמח (الشاذلي ، ص ٢٠١ , Shathili , p. 201).

אגדת אודיסיאה:

אודיסיאה היא החלק השני של האיליאדה והיא מתוארת כאפוס ההשראה לדורותיהם של סופרים לאורך הדורות, והיא מתארת בפירוט את מסעותיו של הגיבור היווני אודיסאוס, "מלך איתקה", בשובו ממלחמת טרויה בת העשר שנים. "אודיסיאה" העסיק את העניין של הסופר "אלכס אפשטיין", הוא כתב רומן בשם "אודיסיאה" בו "אפשטיין" מספר את מסע "אודיסאוס" מנקודת מבט אחרת, ובאמצעות מספרים שונים, מפנה את מקומו למספר קולות, כמו: קולו של אודיסאוס וקולו של המלח זקן,

קולו של המספר היודע בכל דבר, שמפריע בצורה משחקית לאירועים, והכותב ברומן שומר על העלילה הבסיסית וקווי המתאר של האגדה אך מעניק לו נטייה מודרנית, דרכה הוא מספק ערכים אלמותיים כמו נאמנות, כבוד לכבוד האדם וחתירה למטרה ספציפית, כל הערכים הללו הם אלו שעזרו לגיבור בסופו של דבר לחזור לחייו הקודמים, אשתו ובנו ומולדתו (علي عشري، ص ٢٩٧ . p. Ishri . 297)

לא רק שהקורא הזה התגלה, שכן אלכס אפשטיין הושפע והתעניין בהפעלת "אודיסיאה" בסיפוריו הקצרים מאוד, למשל, סיפורו של אפשטיין "נגד האודיסיאה", אנו מוצאים שהסיפור מתחיל בסצנה של גיבור הסיפור שמנסה לצאת החוצה דירתו שוב ושוב, אך במהרה הוא חוזר לוודא שהוא סוגר את הדלת

"וגם כך זה קורה: אדם אחד יצא מדירתו אבל אחרי כמה צעדים בחדר המדרגות שב על עקבותיו כדי לבדוק אם לא שכח לנעול את הדלת, ואז נכנס למעלית וירד וחשב שאולי בשעה שבדק אם דלתו נעולה סובב את המפתח בכיוון ההפוך ובעצם פתח אותה, ועלה בחזרה

לוודא (אפשטיין , קיצורי דרך הביתה , עמ' 6 6 , short roads to home , Epstein)

בסיפור, הגיבור מנסה בכל כוחו לצאת מדירתו, וכאן הכותב השתמש במילה דירה ולא השתמש במילה בית, שכן המילה בית נותנת משמעות אינטימית וחמה יותר, ואילו המילה שטוחה ניתנת סביב שהמקום הזה שמתגורר בה הוא רק מקלט, שאינו מרגיש כלפיו היכרות, שיוך או יחסי עבודה במי שהוא ידוע כי הבית הוא סמל ליציבות ושקט נפשי, אך באשר לגיבור שסיים את הטריקים והמרחק, הבית הפך עבורו לסמל הכלא שהוא מנסה לצאת ממנו ומהעולם הזה שמצמצם אותו, אך היה מחסום פסיכולוגי שמונע ממנו את זה, אז הגיבור כאן מבטא את הטרגדיה של האדם המודרני שנמצא במצב של חוסר החלטיות ו כולל הפרעה טורדנית-כפייתית שעושה אותו מחדש הקפד לסגור את הדלת יותר מפעם אחת, גם לאחר שהגיע אל-אפים מחדש כדי לוודא את זה.

הכותב בסיפור זה לא התייחס לשמו של גיבור הסיפור, אך ציין כי הוא השתמש באפוס דרך כותרת הסיפור נגד האודיסיאה. כשהוא יוצא ומנסה להתגבר על פחדיו, הוא לא יכול לצאת לרחוב בגלל הגשמים, וכאן אנו מוצאים מים המיוצגים בשתי תופעות טבע, הגשמים הזורמים בסיפור הים הגועש ב"אודיסיאה" - מייצג את המוגבלות הגדולה והעזה ביותר מול שני הגיבורים.

עדות לכך היא מערכת היחסים ההדוקה שהסופר אלכס אפשטיין רואה בין האפוסים של האיליאדה לאודיסיאה וישראל, בגלל האפוס שאיליאדה מדבר על מלחמה של עשר שנים. אלפי אנשים סיפרו על כך והרבה גיבורים נפלו בזה, הוא תמיד תוהה מדוע המלחמה המתמשכת הזו, מדוע כל הדם הזה? מדוע כל האלימות הזו מעבר לגבול, ואחרי כל המלחמות האלה הגיבור מגלה שהוא עדיין מחוץ למולדת, ועליו למצוא את הדרך חזרה, וזה לא מוגבל לאיליאדה אלא גם לאודיסיאה, זה מסתיים בטבח שנערך על ידי "אודיסאוס" באולם שבינו הנאום. והפורשים שרצו להתחתן עם אשתו ולתפוס את רכושו, בנוסף להרוג את כל אנשי צוות "אודיסאוס" במהלך נסיעתם בהאנה מ"שיקה"

"אלכס אפשטיין" דומה לסבלו של גיבור הסיפור בעונש אלוהי, כפי שקרה עם הגיבור "אודיסאוס" אחרי כעס האלים עליו, כך שכל התחנונים האלה חייבים לעורר קללות בראש שפיכתה, ואז הוא נשפט על ידו במשך עשרות שנים במעגל אכזרי של ייאוש ותסכול, שאינו מביא הוא יכול לצאת.

אך בניגוד למה שקרה עם הגיבור "אודיסאוס" שהצליח לחזור לאי איצ'יקה "לאחר קשיים קשים, הרפתקאות מסוכנות והתעלמות האלים נגדו, גיבור הסיפור לא הצליח להשאיר את עולמו לעולם אליו רצה להגיע, והוא בסופו של דבר התאבד על ידי חנק בגז לאחר שהתייאש ממנו

"ולבסוף הצליח לצאת לרחוב וגילה שהנה התחיל גשם ולו אין מטרייה.

הוא שב לביתו, ונעל את דלת דירתו מבפנים וסגר את כל החלונות ותחב סמרטוט מתחת לדלת ופתח את הגז" (אפשטיין, קיצורי, עמ' 7 7 Epstein, p. 7)

אלכס אפשטיין, בהשתמש באישיותו של "אודיסאוס", מראה את מצבם של רבים מהגולים, במיוחד עולים לישראל – שלמרות דו קיומם, ורבים מהם שוכחים את שפת האם שלהם ואת רבים מהמנהגים במדינה ממנה הם הגיעו, אבל זה נשאר בלבם לגרום להם תמיד להיות בה במיוחד לאחר שגילו שהם גרים באחת הערים הכי מטורפות בעולם", וכי החלום הישראלי אינו אלא אשליה, או לפחות לא כפי שדמיינו כשהחליטו להגר אליו, והרעיון הזה ממחיש בסיפוריו של אלכס אפשטיין "שבהם ספרות רוסית, נקראים סופרים הרוסים, וזכרונותיו עם סבו וסבתו לפני "לנינגרד" עלייה לארץ, גם כשנשאל בראיון לעיתונות האם הוא רואה עצמו סופר או עולה ישראלי" (שם, עמ' 3) (ibid, p. 3)

"נולדתי בברית המועצות, והגעתי לארץ בגיל שמונה. אני סופר ישראלי כי אני גר בישראל, ואני סופר מהגר כי אני עולה (שם, עמ' 3)".

הכותב כאן רואה שהוא ישראלי מכיוון שהוא חי בישראל, אך הוא עדיין רואה עצמו עולה, גם כשנשאל על השפה הרוסית והאם הוא קורא אותה ואת יחסיה לשפה העברית, אמר:

"לרוע המזל לעתים רחוקות זה קורה שקראתי בשפה הרוסית. כשהגענו לארץ הייתי ילדה ואחרי שקראתי את כל הספרים שהבאנו איתנו – זה היה בשנת 1980 והיה לי קשה להביא את הספרים הרוסיים לישראל – הפכתי לקרוא את השפה העברית, שאני מחשיבה את השפה שלי מאומצת בדרך כלשהי".

אז אלכס אפשטיין, בסיפור "נגד האודיסאה", העסיק את המורשת היוונית על ידי השלכתו על האדם שלו ועל אמונותיו בנוגע למושג המולדת האמיתית, כך

שגיבור הסיפור הוא עצמו הגיבור "אודיסאוס", הוא אותו "אלכס אפשטיין", צעיר יליד רוסיה, עולה עבור ישראל, המחפשים את המשמעות האמיתית של המולדת, שני אלה מייצגים את הגיבור הגולה בסיפור אחר שכותרתו הכנות לדרך ארוכה "הכותב אומר" במאפרה (ואולי בעולם) כבר אין מקום (فريد نعمة ، ص ٢٢ , Nema p.22).

שימוש בסופר אלכס אפשטיין בדמותו של אודיסאוס כדי לבטא את תחושת הניכור והגעגוע למולדת הראשונה הייתה בחירה טובה מכיוון שההצדקות הטכניות הראשונות לזימון כל דמות מורשת היא לנצל את התחייה החזקה שיש לדמות זו, הנובעת מהקונוטציות הקשורות בה בתודעתו ובמודעותו של המקבל. כך שזכירת דמות המורשת מרגשת את האינדיקציות הללו ופולט עבורן.

כותרת הסיפור כאן מצביעה על כך שהגיבור בסיפור, "איקרוס", נערך למסע ארוך, אבל לאן? איקרוס במיתוס התכוון לטוס כדי לברוח מהכלא, לברוח תחילה ממבוך המינוטאור ואז לברוח מהמגדל המבוצר בו הצמיד עם אביו שנית. המטרה העיקרית של אביו, "דידלוס" כשחשב לטוס, הייתה חופש ובריחה מעוול, – אבל כאשר "איקרוס" מצא את עצמו עולה ועף גבוה מעל בני אדם וים, היא הייתה בעלת יהירות ורצתה להתרחק מהאדמה, ולהתקרב יותר מהשמש ומה שהיא מסמלת את הידע, שקשה לאדם לתפוס כל הזמן, כמו שאומר מירקאה אליאדה, מירחה אליעד (عبد الرضا علي ، ص ٦٧) (Abdul ridha, p. 67).

הסמליות של טיסה בכל רמות התרבות, למרות ההבדלים הגדולים בהקשרים תרבותיים ודתיים, מבטאת תמיד את התעלות של המצב האנושי, התעלות וחופש (Lake Roman, Monica Roman. p. 44)

אבל יש הבדל בין גיבורי הסיפורים של "אלכס אפשטיין" ל"איקרוס", כך שסיפור "אהוב איקרוס" אינו מוביל להתאבדות העצמית שאדם המודרני נוהג אליהם – פעמים רבות מבלי לדעת, כפי שקרה באגדה של "איקרוס" – כאשר התקרב לשמש יותר מדי, אבל הוא פנה לחברתו כדי להפיק ממנו כוח, תקווה ואמת. באשר לגיבור סיפור "ההכנות לנסיעה ארוכה", יש לו האמונה כי אין מקום על פני האדמה, לא משנה כמה זמן ונסיעות מפרכות כדאי לסכן את חייו, שכן הוא רואה שהעולם הזה בו הוא חי אינו גדול ממאפרה, והכותב בחר בסמל זה, שהמאפרה היא מקום שמסמל כלום, זה מקום צר בו האש הופכת לאפור לאבק שאין לו שום ערך, גורלו הוא השמדה, וברגע שאתה נושף אותו בבריאות הוא לא קיים (حسام خطاب ، جيمي ابيكاروس Husam Khatab)

ואז הסופר משלים את סיפורו

איקרוס מושיט את ידו אל התקרה (אפשטיין , יד ראשונה , עמ' 22
(Epstein , the oance hand, p. 22

הסיפור מסתיים בכך שהגיבור מושיט את ידיו לתקרה, אולי בחיפוש אחר תקווה לעוף גם אם לא היה יכול לצאת, ואולי מסתעף למצוא מקלט שאינו מעופף, ואולי לקבל אותו על ידי הצללה במנאמה, שנועדה להתעלם ממנה, לגיבור כאן אין פתרונות אלטרנטיביים, כמו אהבה במקרה. גיבור סיפור "אהוב איקרוס" הסופר אלכס אפשטיין "מגייס שוב את אגדת" איקרוס "בסיפור שנקרא אגדה תמימה" המיתוס השלם "

"היה היה איש אחד שכל הזמן חלם חלומות משכרים על תעופה בגובה בינוני (שם , עמ' 77 , ibid , p. 77

"אלכס אפשטיין" לא ציין את השם "איקרוס" במפורש בסיפור זה, אך השימוש שלו בדמות מופיע דרך הסיפור ומתאר את החלום שגיבור הסיפור חולם עליו, מכיוון שהגיבור חולם כל הזמן עם חלומות על טיסה בגובה ממוצע, "בהשראת בנו דידלוס" איקרוס עד שהוא מתרחק מתרסיס הים והשמש הלוחטת של הגיבור כאן, אני מבין שהתמתנות בעניינים היא הפיתרון המתאים ביותר, ולכן להתרחק מהעולם האמיתי ולהתעלם ממנו לחלוטין זה חסר תועלת מכיוון שזה רק מוביל לכישלון ונפילה, כמו גם קרבה קשה לאדמה וכניעה למציאות כמות שהיא, זה משהו אוקיינוס של אדם ומניע אותו לשוטט, ואולי להתאבד.

בסיפור "מאהב איקרוס, הגיבור לא הצליח לצאת מהבית בגלל הגשם וחזר והוריד את כנפיו, מה שמאשר את נטישתו מהרעיון לטוס ואת העדפתו להישאר בין זרועות תקופתו. בסיפור הכנה לנסיעה ארוכה, נכנע הגיבור להישאר באמצע ידיו לתקרה בניסיון אומלל לעוף בדירה, הגיבור בסיפור זה גם לא יכול היה לעוף מחוץ לחדריו בעולם האמיתי, אך הוא התגבר על זה בחלום, כך שהגיבור פנה לעולם החלומי שהשיג את חלומו לעוף, בניגוד לגיבורי שני הסיפורים שנכנעו למציאות, החלום בסיפור הוא מבנה יקר שחוצה על המשבר הפסיכולוגי שפוגע בגיבור, כך שהיא תוצג כחלופה תכונה המבטאת את העצמי, הבלתי נראה ולא מציאותי

לאחר מכן, אנו מוצאים את גיבור הסיפור מרגיש פוחד לעוף פעם אחת בחלומותיו, והוא אינו יכול לעמוד בפיתוי לעוף ובכך לא יכול לחזור לאהובתו, שכן אהובתו היא זו שקושרת אותו לעולם הזה והיא הסיבה היחידה להישאר בו, ולכן הגיבור מקבע את רגליו בברזל, כך שהוא לא יעוף שוב.

"הוא פחד שיבוא יום והוא יתעורר ולא יצליח להתגבר על הפיתוי להמשיך את המעוף מחוץ לחלון. הוא החל לישון עם משקולת חמישה קילוגרמים קשורה לכל אחת מרגליו." (שם , עמ' 8 8 , ibid)

כאשר אהובתו מוצאת את תשוקתו הגריל לפחד וחרדה, היא מנסה להרגיע אותו

"אם זו המוזרית היחידה שלך," אמרה אישה אחת שהתאהבה בו, "אז בכלל לא אכפת לי. אולי פעם אפילו תדביק אותי בחלומות התעופה שלך. ואז נוכל לקשור את רגלינו זה לזו." (אלכס אפשטיין, לקסם הבא אזדקק לכנפיים, ע' 53)

רצונו של הגיבור לברוח עבר לאהובתו, מכיוון שלא אכפת לה לעוף, אלא רק בתנאי שהם קושרים את רגליהם ויעופו במקום. איקארוס הוא מאהב. "הגיבור מספיק לחבק את אהובתו מהעולם. כאן, אהובתו של הגיבור מקבלת לעזוב את עולמה, כל עוד היא תהיה עם אהובה, ואז המספר מתערב בסיפור.

"ומספר הסיפורים הוסיף, "וזה המעשה כולו, תאמינו או לא. הם חיו באושר ובעושר, עד עצם היום הזה." (שם , עמ' 53)

המספר מתערב בכדי להסביר לנו מהם חייהם של שני האוהבים לאחר שהחליט לטוס ביחד בחלומות, שכן הגיבור ואהובתו – כמו שאומר המספר – חיו באושר נצחי, וכשהתחרטו על החלטתם המשותפת, הכותב אלכס אפשטיין "אסף את הסיפורים הקודמים בסיפור זה וגיבש סוף לכל אחד מהם, אפוא, הוא קרא לזה "אגדה שלמה", מכיוון שהסיפור קרוב יותר לאגדה, עם אירועיה המשונים וסופה המוזר ביותר, אך מבחינת הסופר זהו הסוף המאושר והסבל של הסבל לגיבוריה, גם אם הם מוזרים ואגדיים בדרך זו.

סיפור אחר, שכותרתו: עוד על שיבתו של אודיסאוס, מספר על שובו של הגיבור מנסיעתו הארוכה, ואז עבר דרך חיפוש בגא. ובתוך

זעבר את ביקורת הגבולות, והחל אוסף מידע על חייו: שמו בדרכיו, לתצלום הלא מעודכן, פניו הלא מגולחות שהשתקפו במראת השירותים, כתובתו במדריך הטלפונים, המתנות לילדיו במזוודה. (" אלכס אפשטיין, קיצור דרך , שם, ע' 16 16 , Epstein , For beauty I., p. 16)

"אלכס אפשטיין בחר את כותרת הסיפור יותר על מסעו של אודיסאוס", והוא אומר לקורא שהוא לא יודע את כל האמת, הקורא רק יודע ש"אודיסאוס הצליח סוף

סוף לחזור למולדתו, אך הוא אינו יודע את פרטי הטיול המלאים, כמו גם את פרטי החזרה, ומאשר זאת בהתחלה. הסיפור אומר:

"הוא מעולם לא סיפר לה שפעם התעורר מעל האוקיינוס בלי שמץ של זיכרון מיהו" (שם , עמ' 53 53 ibid)

הגיבור אומר כאן שמעולם לא סיפר לאהבתו על חזרתו לאלבה, מכיוון שהוא עצמו לא זכר דבר על כך, ועל פרטי חייו לפני שנסע, כיוון שהזמן הארוך שהוא בילה מספיק כדי לשכוח הכל מחייו הקודמים, שמו, דמותו, עד שהוא הוא מחפש את הכתובת הישנה שלו בספר הטלפונים כדי שיוכל לנסוע לשם, ואז הסופר מתאר את דרכו חזרה הביתה למונית בצורה גשומה, כאילו הוא רוצה לומר שגשם ומים תמיד עומדים בינו לבין החזרה

"הנוף הגשום מחלון המונית הביתה." (שם , עמ' 53 53 ibid)

ברגע שהוא מתקרב לבית, הגיבור נמצא בבית שכבר מזמן היה חלום קולו היה זר לו, אבל הוא עשה כמיטב יכולתו שלא יישבר בשפתה את דלת הדירה במפתח שמצא בכיס מועילו ואמר: "הגעתי" – לרגע דמייך בתקווה שלא התגשמה שאין שם איש, ותהיה לו עוד שהות להכירם – זה אני" (שם , עמ' 54 54 ibid)

כאשר אודו סיוס היווני חוזר לאיליקה לאחר עשרים שנה, אנו מגלים שהוא פוגש את משרתו הנאמן יומאיוס, אותו הוא מכיר מייד. הוא לא נותן לבנו, "קלימאקוס, וסונה קובע תוכנית להיפטר מהנאום, ואז הוא פוגש את זוגנד פנלופה." באשר לסיפורו של אלכס אפשטיין, הגיבור משתוקק לחזור לביתו, אך הוא נבהל מהפחד לפגוש את יקיריו שעזבו אותו מזמן, מכיוון שהוא לא יודע לקבל אותו, בין אם הם ישמחו לשובו או לא, שכן הוא עצמו מרגיש מוזר, את צורתו וקולו, צועק כאילו הוא רואה את פניו ושומע את קולו בפעם הראשונה, הוא היה כל כך חלש שהוא הרגיש שהוא יתנפץ לפני שיוכל להנציח את המפתח בדלת תכנן את המעשה הזה, אבל זה מרגיש רע על זה עם הקושי, כפי שקרה לפני בסיפור "נגד אודיסיאה" כשחש ניכור עשה לצאת מהדירה(البير كامو ، اسطورة سيزيف ، ص ٣٤ Albeir . (Kamo, p. 34

בסיפור זה, הסופר אלכס אפשטיין השתמש גם במילה דירה, כאילו הוא רואה שלמרות שהגיבור חזר למקום עליו חלם מזמן, הוא גם לא יכול לחוש שזה ביתו, והמסע והמערב הארוך הקשו על הגיבור להרגיש את השייכות האמיתית גרמה לו תקוע בין שני עולמות, עולמו החדש, ממנו הוא רוצה לברוח מכל הכוח, ועולמו

הישן, שהוא לא יכול לחזור אליו, נח בנוחות, מכיוון שלאורך כל מסעו והונאתו איבד את המשמעות האמיתית של המולדת ואת הבטיחות שחיפש מהיסוד, היה ברור גם בתשוקתו שהוא ביטא בה בסוף הסיפור לא נמצא מישהו שמחכה, שלא כמו אף מטייל הוא מחכה בשקיקה לפגישה שאהבתי, הגיבור חושש מהמפגש הזה והוא מקווה שנראה לו יותר זמן להכיר אותם שוב, ואכן הוא מוצא את הבית ריק, ואף אחד לא מחכה לו או כבר לא מצפה לחזרתו.

מסקנות

הקשר בין אמנות למיתוס הוא קשר קדום, שכן המיתוס אינו רק מוצר פרימיטיבי שקשור לעידנים הקדומים של חיי האדם, אלא שהוא נותר מקור השראה לסופרים ומשוררים, וזה אמצעי יעיל שמרחיב את דמיונו של הכותב ועוזר לו לטפל בבעיות הקשורות לעולם החדש על ידי הפעלת דמות מיתית או שימוש בטכניקת המסכה במילה זימון לדמות המסורתית התופסת את מרכז הטקסט, כך שהוא יכול להבהיר ולהדגיש דימוי חדש והפקה ספרותית חדשה המבטאת את האדם העכשווי, בין העבר להווה ואולי גם העתיד, אשר מעשיר את היצירה הספרותית ומקנה לה צבע חדש.

1 – מטרת שימוש האגדה היא לרתק את הקורא בניסוח חדש של הטקסט האגדי, והקורא יכול להבין את הטקסט האגדי המקורי בטקסט החדש שנפתח לאופקים אחרים, ומכאן מושגת משוואת המוזרות והסבל בטקסט הספרותי, שם המחבר מציג במהות עבודתו מיתוס החופף בו. המון סיפורי אהבה ומוות שמבהירים את הרעיון דרך החזון האגדי הזה.

2 – האגדה נחשבה לאחד האמצעים החשובים ביותר לייצור קונוטציות פוריות ומגוונות, שכן הכותבים נהנו מהפעלתם ישירות ביצירותיהם האנקדוטליות והיו מסוגלים להפוך את סמליהם למדיה אמנותית המבטאת את המחשבות והפחדים המסתובבים בתוכם, ובפעמים אחרות היא הותירה את דמיונו של הקורא לחקור את היבטי הקונוטציה ולהסיק את הסמלים התואמים את עצמם. חוויות של סופרים והאווירה הפסיכולוגית שלהם.

3 – הסופר אלכס אפשטיין רואה בחיי הגיבורים היוונים את הטרגדיה של האדם המודרני ואולי גם את היהלומים שלו באופן אישי – גיבורי סיפוריו הם תמיד מורדים כנגד מציאותם וגורלם כגיבורים היוונים, אך למרות זאת אנו מוצאים אותם צועדים לעבר גורלות אלה שנאלצים, אין להם שום אפשרות לבחור או להתנגד,

ונגמר בהם המדינה נכנעת או מתה, למרות ניסיונותיהם לברוח מהעולמות הצרים והחונקים של עולמות וחלומות אחרים.

4 - הסופר אלכס אפשטיין הושפע מאוד מסאגת אודיסיאה, שכן עזיבתו ממולדתו הראשונה והגירתו עם משפחתו לישראל הייתה סיבה עיקרית. כשהסופר יצא מרוסיה לישראל, הגיבור אודיסאוס נסע לטרויה, שאל הרבה בישראל בגלל המלחמות התמידיות, כך שהאודיסאוס הפך לסמל המיתוס של היציאה מהמולדת, וניסיונו בחיפוש הקבוע אחר המולדת הפך למשוואה אובייקטיבית לדאגות הכותב מהגירה וסבלה והנוסטלגיה המתמדת ותקווה לחזור למולדת ללא מלחמות וללא דם, וזה גם אומר מסע של אדם בתוכו לחפש את המשמעות האמיתית של החיים שהוא רוצה לחיות.

5 - אלכס אבשטבן שיקף את חזונו של האדם המודרני על ידי שימוש באגדת סיזיפוס, המסבירה את חוסר התוחלת במאמצים אנושיים בחיים אלה. לפניו אינו אלא עונש, חסך, וגורל הגרוע ביותר, מלא בתבוסות, כישלונות ומאמצים שנעשים, שהם חסרי טעם, מלבד צרות סרק, ואז נכנעים למציאותו ולגורלו הבלתי נמנע ונשארים במעגל הגלגול האינסופי של הסלע.

6 - אלכס אפשטיין הצליח להעסיק את אגדת "איקרוס ועפה" בסיפוריו הקצרים מאוד בכך שהביע את רצונם של גיבוריו לעוף ולברוח מהאדמה.

לבסוף, ניתן לומר כי העסקת האגדה בסיפורים הקצרים מאוד לא הגיעה במקרה או בוררות מצד הכותבים, ביניהם אלכס אבשטיין, שמצא מרחב רחב לביטוי גיבורי סיפוריו הנושאים בחזהם רגשות מעורבים וסותרים בין ייאוש, תקווה, רצון לברוח והתנגדות למוות וכוח, כל המאפיינים הללו הכותב מצא את זה נפוץ בקרב גיבורים אלה ומצא במיתוסים את הביטוי הטוב ביותר לחייו של האדם המודרני ולחוויה שלו.

References

1. أميرة بت علي بن عبد الله، الاغتراب في القصة القصيرة في الجزيرة العربية، رسالة دكتوراه منشورة جامعة الملك سعود المملكة العربية السعودية، ٢٠٠٠ م
2. البير كامو، أسطورة سيزيف، ترجمة انيس كى حسن، منشورات دار مكتبة الحياة، بيروت، لبنان، ١٩٨٣.
3. تيايية عبد الوهاب، توظيف التراث في المسرح سعد الله ونوس، رسالة ماجستير منشورة، كلية الآداب والعلوم الانسانية، جامعة الحاج لخضر - باتنة الجزائر، ٢٠١٢.
4. جلندا ابرامسون، ترجمة إيمان حجازي، ومحمد خليفة حسن، الدراما والأيدولوجية في اسرائيل، مركز العلم والترجمة، أكاديمية الفنون، وزارة الثقافة، ٢٠٠٢ م.

٥. جمال عبدالسميع الشادلي، الانتحار في رواية محضر جلسة اليعقوب شاي، مجلة الدراسات الشرقية - جمعية خريجي المياه اللغات الشرقية بالجامعات المصرية، موقع دار المنظومة قاعدة بيانات إلكترونية، ٢٠٠٩ .
٦. حسام خطاب، جيمى ايكاروس في الميثولوجيا الإخمينية مقال منشور بجريدة القدس العربي الإلكترونية، بتاريخ
٧. خليل نادر، احلى اساطير اغريقية ، دار كتابنا للنشر، ١٩٩٧ .
٨. عبد الرضا علي، الأسطورة في شعر السياب، منشورات وزارة الثقافة والفنون، سلسلة دراسات العراق، ١٩٧٨، ص ٣١، عدد ١٧
٩. عبد المعطي شعراوي ، اساطير اغريقية ، الطبعة الاولى ، مكتبة الانجلو ، القاهرة ، ١٩٩٥ .
١٠. علي عشري رايد، استدعاء الشخصيات الموالية في الشعر العربي، دار الفكر العربي، القاهرة، ١٩٩٧ .
١١. علي محمد رشيد ، الام الطفولة في رواية السيرة الذاتية (قصة عن الحب والظلام) لعاموس عوز ، مجلة كلية اللغات ، ٢٠١٦ ، ع ٣٤ .
١٢. فريده نعمة، الأوديسة ماثر أوديسوس ووفاء بيلوني بلونيه مقال منشور بتاريخ ٢٨-٢٠١٣، بجريدة البيان الإلكترونية الامارات و ١٨٦٤-١-٢٨-١٣-٢٠١٤ .
١٣. يافا بنياميني (واخرون) ، جذور واجنحة ، قراءة للصف السابع ، مرشد المعلم ، مطبعة كنيريت ، تل ابيب ، وزارة التربية والتعليم ، ٢٠٠٧ .
١٤. يوسف اورن ، الاغراض الادبية في النثر الاسرائيلي ، الرواية والقصة والقصة القصيرة ، تل ابيب ، مطبعة " يحد " ٢٠٠٤ .

المصادر العبرية

١. אלכס אפשטיין ، קיצורי דרך הביתה , ידיעות ספרים, 2010 .
٢. אלכס אפשטיין ، לקסם הבא אזדקק לכנפיים , עצמאית בפייסבוק . 2012 ,
٣. אלכס אפשטיין ، יד ראשונה מסופר , הוצאת אינדיבוק . 2014 ,

المصادر الانكليزية

1. AbdulomutiSharawi, Greek myths ,1st Ed., Anglo library , Cairo , 1995 .
2. Tiyabia Abdulwahab , Employment of heritage in the theater ,SadallahWanoos , published Master thesis , College of arts and human sciences , Haj Khidhir university , Batna- Algeria .2012 .
3. Ali Mohamed Rasheed , Childhood pain in a biography novel (a Tale of love and darkness) .by Amoos Oz, journal of collage of languages , 2016 , Ed.34.
4. JulindaIbramson , translated by EmanHujazi and Mohammed Khalifa Hasan : Drama and ideology in Israel , center of science and translation , Fine arts Academy , ministry of culture , 2002 ,P. 322 .Master of short story , YediotAharonot .,
5. YotamShafeimer , The first hand is talking ,Evstein is always surprising on website :

6. Yafa Benjamini et al , roots and wings ,7th class reading book, teacher guidance , kineireet press, Tel Aviv , ministry of education , 2007 .
7. Yousif Aron , literary purposes in Israeli prose , novel and story and short story .Tel AvivYahit Press ,2004 .
8. FaridNema ,Odyssey Mather Odison and WafaBeloni Article published on 2013-28 in the electronic newspaper Al-Bayan - Emirates and 1864, 1-28-28-2014 .,
9. Elox Epstein , For beauty I need wings ,Tel Aviv , Am Oved , 2011 .
10. Elox Epstein,short roads to home , Tel aviv , Am Oved , 2011.
11. Elox Epstein ,the ons hand , Tel aviv , Am Oved , 2015.
12. Khalil tadriss , The best of Greek Myths ,Kitabnna house for publishing .
13. Amirah Bint Ali bin Abdullah , Alienation in the short story in Arab desert , Doctorate dissertation published by King Saud university ,KSA ,2000 .
14. Jamal Abdulsamee Al-Shathili , suicide in the novel of The record of the session, Jacob Shay , eastern studies journal – association of the graduates of eastern languages in Egypt universities , House of the system electronic database , 2009 .
15. Ali Ishri Raid ,Summoning loyal characters in Arabic poetry, Arab thought house ,Cairo , 1997 .
16. Abdulridha Ali , Myth in Al-Sayyab poetry , publishing of ministry of culture and arts ,Iraq Studies Series , 1978, Ed. 17 .
17. Husam Khatab , Jimmy Ekarus in Achaemenid mythology , article published in Al-Quds Al-Arabi newspaper (Electronic) .
18. Albert camus, the myth of sisyphus , translated by Anees z. Hasan , publishing of Al-Hayat library , Beirut , Lebanon , 1983 .
19. Rashed, A. M. (2018). The Slang Languge In Roman (Birds In The Trafalgar) Of Sami Michael. *Journal Of Babylon Center for Humanities Studies*, 8(2),
20. Ali Mohammed Rasheed (2018). “i loved you to break”, a reading in the novel “living wall” by Dorit Rabinyan. *أرابيستিকা Евразии*, (3).
21. Arcy on Katarina Marciniak, ou mythical childhood the classics and literature for children and young adultiversity of Warsaw, 2016,
22. Glenda Abramson, Hellenise Revisited: The Uses of Greek Myth in Modern Hebrew Literature, my stor, may 1990 .
23. Lake Roman Monica Roman Encyclopedia of Greek and Roman Mythology new York An imprint of Infobase Publishing ..
24. Yaffa Weisman, nessim aloni's heroines, defusing the grotesque through the theatrical
<http://www.st.ox.ac.uk/people/fellow/professor-glenda-shramon>
 (16/4/2017.PM 12:58) .
http://dramaisrael.org/en/playwright/aloni_nisim (16/1/2017 1:13 PM
<https://www.madarcenter.org/%D9%85%D9%88>
<https://library.osu.edu/projects/hebrew-lexicon/00772.php>
<https://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=7078>
 . www.foundation seems and poetspoeticilebudicum
[http://www.thejewishweek.com/arts/book/less more alex epitein 627](http://www.thejewishweek.com/arts/book/less_more_alex_epitein_627)

Employment Of Legend In The Very Short Hebrew Story

Shaima Fadhil Hammoudi Ali Alkhazali
University Of Baghdad – Collage Of Languages
Hebrew Department
Shaimaa.alkhazali@icloud.com

Abstract

Myth: It is a sacred story that includes the subject of creation and the beginning of existence and is defined as the work outside the familiar and extraordinary habits of human characteristics. It explains the secrets of life and the universe in a narrative style revolving around religious and social traditions and beliefs, and describes the exciting events that crystallized the process of creation and the role it played. Various gods and mythical creatures in these events. And employing the legend is a process of mixing the past and the present, and when the ancient Hebrew literature had grown up in an environment in which the multiplicity of deities flourished and human figures appeared in it who rose to the level of divinity and attributed to him the works that are attributed only to the gods, the image of man emerged in many of the stories. Legendary or semi-legendary, which carries some features outside the framework of humans, and thus modern Hebrew literature in its handling of the concept of conflict derives many legends and miraculous works that are mentioned in the stories of the Old Testament and in the myths of the ancient world as well and were mixed in literary works and crystallized with Subject to intellectual new, perhaps were not present in the original texts.

Key words: legend, modern Hebrew literature, Alex Evstein.